**ДЕТСКА ГРАДИНА"ПРОЛЕТ" – Койнаре с филиал с. Глава**
**E-mail:info-1500242@edu.mon.bg, tel.:0879597566**

**Утвърден на педагогически съвет: №1 /12.09.2025г.**
**със заповед №21/15.09.2025г.**

# ЕТИЧЕН КОДЕКС НА РАБОТЕЩИТЕ С ДЕЦА

## ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в сферите на:

- образование,
- здравеопазване,
- социални грижи,
- правосъдие,
- вътрешни работи и др.

Моралният кодекс за работата с деца има за цел:

1. Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят спазват в своята практика.
2. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност.
3. Да насочва поведението и подпомогне работещите с деца в решаването на етични проблеми, които срещат в своята практика.
4. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството на детето, между служителите и към обществото.

## РАЗДЕЛ I

**Основни положения**

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

**Чл. 1.** Детството е изключително важен период от живота на човека.

**Чл. 2.** Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

**Чл. 3.** Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

**Чл. 4.** На всяко дете е гарантирано правото на:

1. свобода на изразяване на мнение;
2. свобода на мисълта, съвестта и религията;
3. формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

**Чл. 5.** Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на

възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

**Чл. 6.** Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

**Чл. 7.** Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

**Чл. 8.** Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

**Чл. 9.** Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

**Чл. 10.** Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

**Чл. 11.** Работещите с деца, трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

**Раздел II**

**МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО**

**Чл. 12.** Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

**Чл. 13.** Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

**Чл. 14.** Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

**Чл. 15.** Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

**Чл. 16.** Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

**Чл. 17.** Да работим в най-добрия интерес на детето.

**Чл. 18.** Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

**Чл. 19.** Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

**Чл. 20.** Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

**Чл. 21.** Да познаваме симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

**Чл. 22.** Да окажем съдействие при предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

**Чл. 23.** Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

**РАЗДЕЛ III**

**Морални отговорности към семейството**

**Чл. 24.** Наша отговорност е да подпомагаме семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

**Чл. 25.** Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

**Чл. 26.** Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

**Чл. 27.** Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на такива решения.

**Чл. 28.** Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който

работим с детето.

**Чл. 29.** Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца, и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина.

**Чл. 30.** Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

**Чл. 31.** Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

**Чл. 32.** Да осигуряваме конфиденциалност на информация и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в риск.

**Чл. 33.** Ангажираме се с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

**Чл. 34.** В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да работим открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържаме от вземане на страна в конфликта.

**Чл. 35.** При създаден конфликт между родителите и учителите, респективно детската градина и семейството, да спазваме йерархията за вземане на решенията, като по най- бързия начин и с най-толерантните средства изясняваме причините за появата и потушаваме конфликта.

## РАЗДЕЛ IV

## Морални отговорности към колегите

**Чл. 36.** Да изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

**Чл. 37.** Да обменяме информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

**Чл. 38.** Да работим за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържаме от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

**Чл. 39.** Да утвърждаваме авторитета на детската градина.

**Чл. 40.** Да не разпространяваме неточна, видоизменена или измислена информация, уронваща авторитета на градината и на колегите ни, както и такава, създаваща условия за конфликти.

## РАЗДЕЛ V

## Морални отговорности към обществото

**Чл. 41.** Да предоставяме висококачествени програми и услуги. Да не предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация и правоспособност.

**Чл. 42.** Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

**Чл. 43.** Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

**Чл. 44.** Да съдействаме за повишаване степента на разбираме на децата и техните нужди от

обществото.

**Чл. 45.** Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

**Чл. 46.** Да работим за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

**РАЗДЕЛ VI**

**Професионално поведение**

**Чл. 47.** При изпълнение на своите задължения служителите се придържат към лоялно поведение и почтеност в действията си, като създават увереност у директора, чиято дейност подпомагат, за да може да им се довери и да разчита на тях.

**Чл. 48.** Служителите изпълняват само законосъобразните нареждания на директора.

**Чл. 49.** Служителите споделят открито и честно с директора проблемите, с които се сблъскват в своята работа, както и своите идеи и предложения за тяхното решаване.

**Чл. 50.** (1) Служителите опазват повереното им имущество с грижата на добри стопани и не допускат използването му за лични цели.

(2) Служителите могат да ползват имуществото, документите и информацията на детската градина само за осъществяване на служебните си задължения.

**Чл. 51.** Служителите трябва да защитават сигурността и поверителността на информацията, с която разполагат. Те могат да използват документите на детската градина при спазване на правилата за защита на информацията.

**Чл. 52.** Служителите да не допускат некоректни коментари по отношение на трудовите възнаграждения на колегите.

**Чл. 53.** (1) Бившите служители не трябва да използват или да разкриват поверителна информация, получена по време на изпълнение на служебните си задължения, освен ако е упълномощен да го прави.

(2) Бившите служители трябва да се въздържат от действия и коментари, които могат да накърнят доверието към образователната система, детската градина и към служители в тях.

РАЗДЕЛ VII

**Конфликт на интереси**

**Чл. 54.** Конфликтът на интереси възниква, когато личен интерес на служителя го прави зависим и пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на задълженията му.

(1) Служителят трябва да избягва ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При възникване на конфликт на интереси служителят трябва да уведоми ръководителя си.

(2) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и по нареждане на директора на детската градина служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

РАЗДЕЛ VIII

**Комисия по етика**

**Чл. 55.** За следене на спазването на този кодекс и за разрешаване на възникнали при

прилагането му казуси към детската градина се създава Комисия по етика.

**Членовете на комисията се избират от Педагогическия съвет за срок от 1 година.**

**Чл. 56.** Комисията по етика:

- разглежда жалби, свързани със спазването на Етичния кодекс;
- дава тълкувания по текстовете от Етичния кодекс;
- отчита дейността си пред Педагогическия съвет един път в годината.

**Чл. 57.** Комисията по етика се произнася по внесените жалби най-късно в срок от три месеца от подаването им.

1. При неспазване на кодекса Комисията налага санкция.
2. При не произнасяне на срока по ал. 1 се приема, че комисията мълчаливо отказва да наложи санкция.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата, записани в настоящия кодекс, са задължителни в ежедневната работа служителите.

1. Приемането и спазването на правилата, записани в настоящия кодекс от всички членове на колектива, допринасят за утвърждаването на детската градина.

**Настоящият Етичен кодекс е отворен за промени и обогатяване с оглед усъвършенстване работата на детската градина в интерес на децата.**

# ДЕКЛАРАЦИЯ

## ЗА ПРИЕМАНЕ ПРИНЦИПИТЕ ЗА РАБОТАТА С ДЕЦА, ЗАЛОЖЕНИ В ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

**Долуподписаният: .....**
***(име, презиме, фамилия)***
**Длъжност: .....**
**След като се запознах с Етичния кодекс на работещите с деца в ДГ„ Пролет“ - гр. Койнаре приемам за водещи следните принципи в работата си в детската градина:**

1. **Да уважавам уникалността и потенциала на всяко дете.**
2. **Да работя в най-добрия интерес на детето.**
3. **В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.**
4. **Да уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на децата, съобразно компетенциите и възможностите ми.**
5. **Да уважавам колегите и да ги подкрепям и насърчавам в изпълнение на етичните правила (кодекс).**
6. **Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.**
7. **Да служа като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.**
8. **Да спазвам етичните правила в този кодекс.**
9. **Да спазвам правилата, приети на Педагогически съвет, както и утвърдената организация на трудовата дейност в Правилника за вътрешния ред, Правилника за дейността и за ЗБУТ на детското заведение .**

**.....20..... г. Служител:.....**

***Декларацията е задължителен документ от трудовото досие на всеки служител./приложение към етичния кодекс/***